

Akciju sabiedrība "Sadales tīkls"
Vienotais reģ. Nr. 40003857687
Šmerļa iela 1, Rīga, LV-1160, Latvija
Tālr. (+371) 67727403, www.sadalestikls.lv, st@sadalestikls.lv

Rīgā

Datumu skatīt dokumenta paraksta laika zīmogā.
Nr. 30VD00-19/1879

Sabiedrisko pakalpojumu
regulēšanas komisija
Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039
Latvija
informācijai: AS Augstsprieguma
tīkls
Dārziema iela 86
Rīga, LV-1073
Latvija

Par Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikas
42.punktu

AS "Sadales tīkls" jau iepriekš ir sniegusi viedokli par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk - Regulators) sabiedriskai apspriešanai nodoto "Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku" (turpmāk - Metodika). Sabiedriskās apspriešanas laikā AS "Sadales tīkls" gan rakstveidā, gan sanāksmju laikā ir sniegusi plašu argumentu klāstu (par ES regulējumu un tā piemērošanu citās valstīs, par praktiska rakstura neskaidrībām, par lēmuma piedāvātās redakcijas nesakrītību ar jau šobrīd praksē pastāvošiem gadījumiem, par lietotāja un ražotāju arvien saplūstošākajām lomām un to tehniski arvien līdzīgāko ietekmi uz tīklu, par nepieciešamību modernizēt regulējumu, lai veicinātu skaidrus nosacījumus atjaunojamās enerģijas ražotāju veiksmīgākai ienākšanai tirgū u.c.) aicinot veikt izmaiņas Metodikas 42.punktā.

Ņemot vērā šos apsvērumus AS "Sadales tīkls" rosina Metodikas 42.punktu pārformulēt šādā redakcijā:

"42.Maksu par pārvades jaudas uzturēšanu nosaka visiem pārvades sistēmas lietotājiem, saskaņā ar pieslēguma līgumu vai sistēmas pakalpojumu līgumu, atsevišķi nodalot lietotāja pieprasītās ražošanas un patēriņa jaudas, kā arī brīvās sistēmas jaudas. Maksu par jaudu pieļaujams dalīt atkarībā no nodrošināto jaudu drošuma līmeņa."

AS "Sadales tīkls" ieskatā visiem lietotājiem nosakot maksu divpusēju līgumu ietvaros tīktu nodrošināts pārskatāms, vienlīdzīgs un tiesisks veids jaudas maksas aprēķinam. Nosakot šo pieeju metodikā tīktu nodrošināta ilgtermiņa tiesiskā noteiktība jaudu jautājumā, attiecīgi nodrošinot nākotnes izaicinājumiem atbilstošu regulējuma elastību, kā arī stimulējot sistēmas operatorus meklēt ilgtermiņā optimālus tīkla pārvaldības un attīstības risinājumus.

Vienlaikus AS "Sadales tīkls" uzskata, ka metodikā nepieciešams ietvert arī minimālo uzskaitījumu, kā jaudas būtu dalāmas. Proti:

- Patēriņa jaudas. Šāda vērtība ir nepieciešama, lai iespējami precīzi spētu nodalīt patērētājiem šobrīd nepieciešamo jaudas apmēru un citām vajadzībām paredzēto jaudu apmēru. Šāda pieeja skaidri iezīmētu kāda apmēra pakalpojums Latvijas patērētājiem ir nepieciešams.

- Ražošanai paredzētās jaudas. Šāda vērtība dotu iespēju noteikt kāds jaudas apmērs tiek aktīvi izmantots tieši elektroenerģijas ražošanas vajadzībām, tādējādi paverot iespēju vērtēt kā iespējami precīzāk attiecināt ražotāju radītās izmaksas uz ražotājiem.

- Sistēmas drošumam un attīstībai paredzētās jaudas. Šāda pozīcija nepieciešama, ņemot vērā valsts enerģētiskās neatkarības mērķi un nepieciešamību tuvākajā desmitgadē būtiski elektrificēt tautsaimniecību. Šāda pozīcija sniegtu pilnīgi skaidru priekšstatu par šī brīža infrastruktūras iespējām un ierobežojumiem, kā arī respektētu elektroenerģijas infrastruktūras 50 gadu dzīves ciklu.

- Nodrošināto jaudu kvalitātes līmenis. Šāda pozīcija būtu noderīga situācijā, kad līdz ar regulējuma pilnveidi, sistēmas lietotājam tiktu dota iespēja apzināti izvēlēties zemāka drošuma līmeņa jaudas rezervāciju, piemēram, vienkāršota tipa apakšstaciju izbūves gadījumā.

Šāds papildinājums Metodikā atbilstu tuvāko gadu AER un tīkla efektivitātes izaicinājumiem. Proti, ar šādu pieeju regulējošā vide nodrošinātu pietiekamas elastības iespējas, lai sistēmas operatori nākamo regulatīvo periodu ietvaros būtu tiesīgi un motivēti izvēlēties AER ražotāju uzplaukumu veicinošus risinājumus, kā arī tādus tīkla tehniskos risinājumus, kas veicinātu iespējami efektīvu infrastruktūras izmantošanu un pilnveidi.

Vienlaikus informējam, ka AS "Sadales tīkls" ir iepazinies ar Regulatoram adresēto AS "Augstsprieguma tīkls" 16.augusta vēstuli Nr. 2.5/2022/2771 par "Par virtuālās jaudas mehānismu". Šajā vēstulē AS "Augstsprieguma tīkls" apraksta izaicinājumus ar kuriem operatori, Regulators un citi lietotāji saskartos ieviešot virtuālās jaudas mehānismu. Attiecīgi AS "Sadales tīkls" vēlas uzsvērt, ka Metodikas 42.punkta grozījumu būtība neparedz virtuālās jaudas mehānisma ieviešanu. Proti, virtuālās jaudas mehānisms paredzētu situāciju, kurā uzstādot 16MVA transformatoru un lietotājam pieprasot tikai 10MW jaudu, atlikusī jauda virtuāli pazustu un attiecīgi AS "Augstsprieguma tīkls" izmaksas tiktu attiecinātas uz mazāku jaudas apmēru, tādējādi ceļot 1MW jaudas izmaksas, ietekmējot citu lietotāju maksājumus un radot jautājumus par virtuāli samazināto jaudu pieejamību nākotnē. Taču AS "Sadales tīkls" piedāvājums paredz, ka uzstādot 16MVA transformatoru pieejamā jauda tiktu dalīta 3 šajā vēstulē aprakstītajās kategorijās un vismaz divos jaudas nodrošinājuma līmeņos. Tādējādi novēršot AS "Augstsprieguma tīkls" minēto risku iestāšanos un dodot pamatu līdzšinējās sanāksmēs, atzinumos un šajā vēstulē atkārtoti skaidroto AS "Sadales tīkls" piedāvātā risinājuma priekšrocību īstenošanai.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Tehniskais direktors

Raimonds Skrebs

Finanšu direktore

Kristīne Sarkane

Dzintars Kauliņš 26353023